

enable to decrease negative influence of increase of amount of money on commodity demand and will enable the state, by application of monetary instruments, to influence on the dynamics of inflationary processes in a country.

**Keywords:** economy growing, government control of the economy growing, monetary accommodation of economy, volume and structure of amount of money, investment, inflation, banking reserves, credits, deposits.

УДК 657.3 (075)

Студ. Т.В. Картузова;

ст. викл. О.М. Яворська, канд. екон. наук – НЛТУ України, м. Львів

## НЕОБХІДНІСТЬ ПЕРЕХОДУ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Розглянуто важливість використання і запровадження міжнародних стандартів фінансової звітності. Наведено основні переваги переходу України на міжнародні стандарти фінансової звітності. Встановлено, що переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами є і вони незаперечні для більшості користувачів фінансової звітності. Міжнародні стандарти фінансової звітності можна розцінювати як інструмент глобалізації економіки і світових господарських зв'язків.

**Ключові слова:** облік, фінансова звітність, міжнародні стандарти, Національні стандарти.

Останнім часом дедалі більше уваги світова спільнота приділяє запровадженню Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) до облікової практики окремих категорій суб'єктів господарювання. В Україні процес переходу на міжнародні стандарти супроводжується гострими дискусіями та різними підходами до вирішення цього питання. Проблема ведення обліку і звітності за МСФЗ стає дедалі актуальнішою для вітчизняних організацій.

З введенням МСФЗ на українському правовому полі України виникає безліч проблем та ситуацій технічного характеру, зокрема, суб'єкти господарювання, які повинні будуть складати звітність відповідно до вимог МСФЗ, мають вкласти значні кошти на впровадження нових стандартів і покриття відповідних витрат а також постає питання контролю правильності бухгалтерської звітності, складеної за МСФЗ, з боку державних органів і професійних об'єднань бухгалтерів та аудиторів.

МСФЗ – ефективний інструмент підвищення прозорості та зрозумілості інформації, яка розкриває діяльність суб'єктів господарювання, створює достовірну базу для визначення доходів і витрат, оцінювання активів і зобов'язань [1].

Необхідність розроблення міжнародних стандартів викликана процесом уніфікації наявних національних вимог і правил ведення обліку та складання звітності в різних країнах. Таким чином, МСФЗ є системою, яка не пов'язана напряму з економікою окремих країн та не має власних традицій. Те, що закладене в основу системи МСФЗ, є результатом домовленостей між представниками різних систем звітності (передусім, країн-членів Комітету МСФЗ). Це, своєю чергою, спричинило те, що міжнародні стандарти передбачають основний і альтернативний підходи до визнання та оцінювання активів, зобов'язань і капіталу в низці випадків, залишаючи можливість вибору

тієї або іншої облікової політики, що використовується в тій або іншій країні, без створення єдиних вимог до складання звітності, яку дійсно можна було б порівняти.

Через активізацію євроінтеграційних процесів в Україні, розвиток міжнародного співробітництва, участю у сфері відносин міжнародного розподілу та виробничої кооперації, залученням іноземних інвестицій в економіку України, виходом вітчизняних підприємств на міжнародні ринки капіталу, необхідне подальше реформування системи бухгалтерського обліку та запровадження методології поширення інформації з економічних питань, згідно з міжнародними стандартами, для забезпечення відкритості, прозорості та зіставлення показників фінансової звітності суб'єктів господарювання.

Процес глобалізації світової економіки, посилення захисту прав інвесторів та забезпечення прозорості функціонування міжнародних ринків капіталу зумовили нові підходи до вдосконалення методології розкриття економічної інформації про результати діяльності суб'єктів господарювання, насамперед емітентів паперів міжнародних фінансових ринків.

У багатьох країнах світу МСФЗ приймаються за основу для оновлення власної інфраструктури ринку та використання найкращого світового досвіду. МСФЗ охоплюють низку питань, украй важливих в умовах розвитку зовнішньої торгівлі, діяльності транснаціональних корпорацій, глобалізації фінансових ринків тощо. Зокрема є питання інвестування та кредитування, і відповідно, прийняття рішень стосовно конкретних компаній. Для прийняття таких рішень інвестор аналізує отриману фінансову звітність і якщо звітність складена за різними стандартами, то і порівнювати їх немає сенсу. Крім того, проблема не лише у пошуку зовнішнього фінансування, а й внутрішнього.

Істотною причиною запровадження МСФЗ є вади, притаманні положенням (стандартам) бухгалтерського обліку (П (С) БО). Концептуальна суперечність П (С) БО полягає у їхньому спрямуванні на регламентацію бухгалтерського обліку, а не на регламентацію складання і подання фінансової звітності. Відповідно, П (С) БО окреслюють основні положення бухгалтерського обліку (і здебільшого не суперечать МСФЗ станом до 2002 р., оскільки П (С) БО розроблено з урахуванням міжнародних вимог до порядку складання і подання фінансової звітності, викладених у МСБО). МСФЗ виходять з того, що оскільки інтерпретація фінансової звітності має бути однаковою в різних країнах світу, то і самі МСФЗ мають бути досить детальні й охоплювати не лише самі стандарти, а ще й причини їхнього прийняття та приклади застосувань.

Для забезпечення виконання нашої державою прийнятих зовнішньополітичних зобов'язань, було ухвалено Закон України "Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства ЄС" [2], який визначає механізм досягнення Україною відповідності критеріям набуття членства в Європейському Союзі. Цей закон також вказує на пріоритетні сфери, в яких здійснюється адаптація законодавства України, зокрема до них віднесений бухгалтерський облік компаній.

Закон України "Про акціонерні товариства" [3] закріплює перехід на МСФЗ у прикінцевих та перехідних положеннях, а саме – зазначено необхідність публічним акціонерним товариствам додатково поширювати інформацію про свою діяльність на основі міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Сьогодні МСФЗ виступають ефективним інструментом підвищення прозорості та зрозумілості інформації, яка розкриває діяльність суб'єктів господарювання, створює достовірну базу для доходів і витрат, оцінює активи і зобов'язання, яка надає можливість об'єктивно розкривати і віддзеркалювати наявні фінансові ризики у суб'єктів звітування, а також порівнювати результати їхньої діяльності з метою забезпечення адекватного оцінювання їхнього потенціалу та прийняття відповідних управлінських рішень.

Перехід України на МСФЗ, поза сумнівом, надає низку переваг як для економіки країни загалом, так і для окремих компаній. Переваги цього переходу полягають у такому:

Забезпечення припливу іноземних інвестицій в економіку України. У суб'єктів, які складають звітність за МСФЗ, значно зростає можливість залучити додаткові джерела капіталу та партнерів із бізнесу, які допоможуть забезпечити економічне зростання, оскільки не буде потрібно витрачати часу, зусиль та коштів на підготовку звітності за МСФЗ на додачу до П (С) БО. Своєю чергою, суб'єкти, використовуючи МСФЗ, мають доступ до інформації про фінансовий стан потенційних партнерів, що слугує додатковим інструментарієм у їхньому виборі.

Підвищення прозорості компаній, тобто забезпечення прозорості суб'єктів національної економіки має величезне значення, оскільки ринкова вартість капіталу визначається двома головними чинниками: майбутніми доходами та майбутніми ризиками та деякі ризики дійсно характерні для діяльності самих організацій, проте є й такі, які спричинені нестачею потрібної інформації, відсутністю точних відомостей про прибутковість капіталовкладень. Кредитори й інвестори згодні отримувати менший прибуток, але бути впевненими в тому, що достовірна, справедлива і точна інформація знизить їхній ризик. Вимога розкривання реального власника, що міститься в МСБО 1 "Подання фінансових звітів" та МСБО 24 "Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін", буде сприяти підвищенню довіри до українських контрагентів, яка сприятиме розширенню експортних можливостей.

Зниження безробіття. Розширення експортних можливостей буде знижувати рівень безробіття і сприятиме розширенню внутрішнього споживання і стане ще одним чинником виходу з кризи.

Поширення якості статистичної інформації і можливостей її зіставлення з іншими країнами. Можливість опиратися під час розрахунку інвестиційних проектів на достовірнішу інформацію покращить планування, а відтак і реалізацію інвестиційних проектів, що сприятиме додатковому припливу як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій в економіку України.

Сприяння виходу на міжнародні ринки капіталу, що уможливило зростання ринкової капіталізації шляхом збільшення попиту на акції українських емітентів, зниження ціни залученого капіталу через те, що аудит звіт-

ності за МСФЗ дешевший за аудит і трансформацію з П (С) БО, відповідно, це надає підприємству можливість знизити витрати і таким чином підвищити конкурентоспроможність.

Зменшення витрат для підготовки фінансової звітності, оскільки бухгалтерському відділу підприємства, яке вже надає звітність за МСФЗ, не буде потреби робити трансформацію або вести паралельний облік згідно з П(С) БО [4]. За допомогою впровадження МСФЗ, компанії стають прозорішими та ефективнішими. Запровадження МСФЗ дає змогу досягти таких ефектів, як:

- формування звітності для зовнішніх інвесторів і зарубіжних партнерів у стислі терміни з високою точністю і з мінімальними витратами;
- звітність компанії легко аудіюють і підтверджують провідні світові аудитори;
- звітність за міжнародними стандартами дає змогу об'єктивно оцінювати стан і ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення;
- компанія отримує міжнародну репутацію інноватора і серйозного партнера міжнародного рівня;
- надійна управлінська звітність формується у швидші терміни;
- мінімізація зростання витрат на введення МСФЗ.

Внаслідок МСФЗ для клієнта стають не просто звітами в "новій" формі, а стають реальним інструментом підвищення прозорості й ефективності системи управління підприємством загалом.

Отже, переваги складання фінансової звітності за міжнародними стандартами є і вони незаперечні для більшості користувачів фінансової звітності. МСФЗ можна розцінювати як інструмент глобалізації економіки і світових господарських зв'язків. Принципи, закладені в порядок формування звітності згідно з МСФЗ, роблять її адекватнішою і здатною відобразити істинний майновий стан підприємства. Тому цінність МСФЗ важлива не тільки для іноземних, але й для національних інвесторів також.

Запровадження МСФЗ дасть змогу залучити іноземних інвесторів і розширити експортні можливості України, що, своєю чергою, приведе до зниження безробіття, забезпечити вихід із кризи та майбутнє процвітання економіки і вступу України до Європейсько Союзу.

## Література

1. **Стратегія** застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні // Розпорядження КМУ від 24 жовтня 2007 р., № 911-р.
2. **Закон України** "Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства ЄС" // Відомості ВР від 18.03.2004 р., № 1629-IV.
3. **Закон України** "Про акціонерні товариства" // Відомості ВР від 17.09.2008 р., № 514-V.
4. **Левченко В.П.** Перехід на МСФЗ як елемент стратегії розвитку ринку небанківських послуг // Ефективне регулювання ринку фінансових послуг – шлях до Європейської інтеграції : матер. Міжнар. конф., 8 грудня 2009 р. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.dfp.gov.ua>.

## **Картузова Т.В., Яворская О.М. Необходимость перехода Украины на международные стандарты финансовой отчетности**

Рассмотрена важность использования и внедрения международных стандартов финансовой отчетности. Приведены основные преимущества перехода Украины на международные стандарты финансовой отчетности. Установлено, что преимущества составления финансовой отчетности за международными стандартами есть и они неопровержимы для большинства пользователей финансовой отчетности. Междуна-

родные стандарты финансовой отчетности можно расценивать как инструмент глобализации экономики и мировой хозяйственной связи.

**Ключевые слова:** учет, финансовая отчетность, международные стандарты, национальные стандарты.

***Kartyzova T.V., Yavorska O.M. The need for transition of Ukraine to international financial reporting standards***

The importance of using and implementing international financial reporting standards is consider. The basic advantages of Ukraine's transition to International financial reporting standards is described. It is set that advantages of drafting of the financial reporting after international standards are and they are irrefutable for most users of the financial reporting. The international standards of the financial reporting can be considered as an instrument of globalization of economy and world economic connections.

**Keywords:** accounting, financial statements, International standards, National standards.

УДК 630\*722.003.13:630\*79

Студ. Х.Р. Лесишин;

доц. О.В. Максимець, канд. екон. наук – НЛТУ України, м. Львів

**ВИКОРИСТАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОЇ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ  
ДО ОЦІНЮВАННЯ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІСОВИХ  
ПІДПРИЄМСТВ НА ЗОВНІШНІХ РИНКАХ**

Розкрито сутність та специфіку розроблення ключових показників ефективності (КПЕ), котрі відтворюють ті аспекти організаційної діяльності, які є найважливішими для його успіху. Подано модель управління без бюджету, котра підвищує ефективність збалансованої системи показників. Розроблено систему показників експортної діяльності, які можна використати для лісових підприємств.

**Актуальність теми** цього дослідження пов'язана з потребою використання збалансованої системи показників. Сутність наукового завдання полягає у підвищенні ефективності та прибутковості збутової діяльності лісових підприємств на зовнішніх ринках.

**Метою наукової роботи** є розроблення методичних підходів щодо оцінювання ефективності збутової діяльності та формування напрямків її підвищення.

**Завданням цього дослідження** є розроблення показників, які уможливають оцінювання ефективності збутової діяльності на зовнішніх ринках на основі застосування системи ключових показників ефективності (КПЕ) [1]. Автором, який досліджував, розробляв і впроваджував збалансовану систему показників, є Девід Парментер.

Існує три типи показників діяльності організації: 1) ключові показники результативності, які показують положення справ загалом; 2) виробничі показники, котрі вказують на те, що потрібно робити; 3) ключові показники ефективності, які дають змогу оцінити, як можна кардинально підвищити продуктивність. Ключові показники ефективності (Key Performance Indicators) – це показник, що піддається кількісному вимірюванню, і який вважають найважливішим для оцінювання ефективності діяльності фірми, відділу або співробітника [1].